

Aan: Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.
Betreft: Stikstofgebruiksnormen en aandachtsgebieden stikstof.

Geachte mevrouw Wiersma,

Aandachtig heeft 'Agrarische werkgroep NV gebied Koningsvliet' kennisgenomen van de wijziging Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Urm) in verband met aanpassing van de stikstofgebruiksnormen en aanwijzing van aandachtsgebieden, en wil door middel van deze reactie haar zienswijze geven. Onze zienswijze heeft specifiek betrekking op aandachtsgebied stikstof deel 07 Peilgebied Koningsvliet.

Wij waarderen het belang van doelmatig mestbeleid dat bijdraagt aan de verdere verbetering van de waterkwaliteit, maar benadrukt dat dit in balans moet zijn met landbouwkundige en economische realiteit op het boerenbedrijf. Om dit doel te bereiken is vertrouwen en draagvlak vanuit de praktijk essentieel. Dit vraagt maatwerk en ruimte voor bemesting die zowel milieudoelen als de realiteit en continuïteit van de agrarische sector dienen. Voedselproductie en voedselzekerheid van eigen bodem is in deze onzekere tijden van groot openbaar belang. Echter – met grote bezorgdheid – constateren wij dat het voorgenomen aanwijzen van het gebied Koningsvliet als aandachtsgebied stikstof categorie 1 niet is te verenigen met de feitelijke bronnenstructuur en de waterkwaliteits-achtergrond van dit stroomgebied.

Eind 2023 is het gebied rondom de Koningsvliet door het toenmalige ministerie van LNV aangewezen als Nutriënt Verontreinigd gebied (NV-gebied). Sinds begin 2024 werken Waterschap Aa en Maas, agrarische ondernemers, gemeente Heusden en ZLTO samen met als doel de waterkwaliteit in het gebied te verbeteren. Met elkaar wordt een plan van aanpak monitoring Koningsvliet gemaakt. Er wordt een bronnenanalyse gemaakt en we kijken ook naar gebiedseigen meetcijfers. Dit wordt nauwkeurig uitgewerkt door Waterschap Aa en Maas. Heb vertrouwen in de kracht van onze samenwerking en kunde van Waterschap Aa en Maas!

Koningsvliet staat hydrologisch in verbinding met de Dommel en de Zandleij. De Zandleij is vooral de afvoer van RWZI Tilburg, dit water is niet schoon en voldoet niet aan de doelen voor KRW. Ook op de Dommel komen RWZI uit. Normoverschrijding binnen dit gebied is voor het grootste gedeelte toe te rekenen aan gebiedsvreemd water.

Een ander probleem is het feit dat er sprake is van overschrijding van de normen voor N die het gevolg zijn van historische ontwikkelingen en van fenomenen (kwel) uit het natura 2000 gebied Vlijmens Ven, de Moerputten en het Bossche waar de betrokken agrariërs niets aan kunnen doen. Zowel het gebiedsvreemd water als de invloed van kwelstromen worden op dit moment niet mee genomen in de aanwijzing van aandachtsgebieden. Daarnaast wordt in het monitoringsplan Koningsvliet verwacht dat de het water schoner het gebied uit gaat dan dat er het gebied in komt. Wat betekend dat dit gebied juist de normoverschrijding verminderd. Om dit te ondersteunen wordt er door Waterschap Aa en Maas onderzoek gedaan na de verschillende inlaten en worden er meerdere meetpunten genomen om deze hypothese te ondersteunen. Waterschap Aa en Maas krijgen hier bijval van verschillende agrarische ondernemers uit de regio.

Kort samengevat worden agrariërs verantwoordelijk gehouden voor iets waarvoor zij niet verantwoordelijk kunnen zijn en buiten de invloed sfeer ligt, wat indruist tegen democratische waarden.

Het noordelijk gebied van Koningsvliet is gelijk aan het rivierengebied. De grondsoort is klei, grondgebruik is voor het merendeel grasland, uitspoeling op grasland van nutriënten is minimaal.

Ons dringende verzoek:

- Peilgebied Koningsvliet in kleinere gebieden in te delen.
- gebruik voor de aanwijzing van aandachtsgebieden de verbeterde meest recente kaart van KRW-afwateringsgebieden welke ook door de WUR is gebruikt voor de landelijke bronnenanalyse.

Wij vragen u daarom om de aanwijzing van aandachtsgebied Koningsvliet te heroverwegen. Het is namelijk van groot belang dat er een duidelijke relatie bestaat tussen waterkwaliteitsproblemen in Koningsvliet en het gebiedsgericht vaststellen van aanvullende maatregelen. Dit is de enige manier om de resterende opgave bij de bron effectief te realiseren, terwijl we recht doen aan de inspanningen die de agrarische sector in het gebied al heeft geleverd.

Agrarische werkgroep NV gebied Koningsvliet.

